

Tekne & Makine Sigortaları ve alternatifler teminatlar

Günümüzde ticari gemiler faaliyetleri esnasında çok büyük riskler ile karşı karşıya kalmaktadır ve bu riskler donatanlar için oldukça maliyetli sonuçlar doğurabilmektedir. Tekne ve makine sigortası bu tarz risklere karşı armatörleri koruyabilmek için çok büyük önem arz etmektedir. Tekne ve makine sigortalarında Londra merkezli ITC 1.10.83 ve ITC 1.11.95 gibi sıklıkla kullanılan takım klotları ile teminatın kapsamı ve koşulları belirlenmiş olup, bu klotlar deniz tehlikeleri, yangın ve infilak, denize mal atılması, korsanlık, makine arızaları, personel hataları, rıhtım veya kara taşıtları ile temas gibi birçok riske karşı teminat sağlanmaktadır.

FPA UCB Teminat (Free of Particular Average Unless Caused by ...)

Bunun yanı sıra, ITC 1.10.83 ve ITC 1.11.95 gibi takım klotlarına ek özel şart ile teminatı daha kısıtlı fakat fiyat avantajı sağlayan alternatifler ürünler de bulunmaktadır. Bunlardan en çok tercih edileni FPA UCB teminatıdır. Bu teminat, standart bir tekne ve makine teminatındaki kısmi hasarları belli sebepleri dayalı olması kaydı ile teminat kapsamına alır. Oluşan kısmi hasarın bu belli sebepler dışında gerçekleşmesi halinde kısmi hasarlar teminat dışı kalır.

Kapsam altına alınan hasar sebepleri aşağıdaki gibidir;

- Yangın
- Yıldırım
- Karaya oturma
- Dibe sürme
- Gemi veya obje ile çatışma

Örneğin, FPA UCB poliçe ile teminat alınmış bir gemi seyir halindeyken makine arızası geçirmiş ve bu sebeple karaya oturmuş olsun. FPA UCB teminatı kapsamında karaya oturması nedeniyle oluşan hasarlar ve yapılan kurtarma masrafları teminat altındadır fakat makine arızasıyla ilgili olan kısım teminat dışı olarak değerlendirilir. Ek olarak, kısıtlı teminatta Müşterek Avarya durumunda geminin payına düşen kısım teminat kapsamında olmaya devam eder. Ayrıca teminatta olan geminin seyir halinde iken hasarlanarak hareket kabiliyetini kaybetmesi ve yedeklenmeye ihtiyaç duyması halinde en yakın sığınma limanına kadar yapılan çeki masrafları da hasar sebebinin yukarıdaki sebeplere dayalı olması aranmaksızın teminat kapsamına alınır.

FPA UCB teminat daha çok belli bir yaştan üstünde olan gemiler için tercih edilir ve bu teminatlarda makine hasarları teminat dışında değerlendirilir.

Okan Çırakoğlu

Hasar Uzmanı

+90 850 420 81 36 (D.242)
okan.cirakoglu@turkpandi.com

2019 yılında Piri Reis Üniversitesi Denizcilik İşletmeleri Yönetimi bölümünden mezun oldu. Üniversite öğrenimi sırasında Dp World Yarımcı Liman İşletmesi'nde operasyon planlama departmanında stajını tamamladı. 2020 yılında Argemon Denizcilik Survey Gözetim şirketine Surveyor olarak işe başladı. Mayıs 2021 tarihinde Türk P ve I Sigorta A.Ş. ailesine Hasar Uzmanı olarak katılmıştır.

TURKP&I

Tam Ziya Teminatı

Tekne ve makine sigortalarında bir başka alternatif ise tam ziya teminatıdır. Bu teminat isminden anlaşılacağı üzere sadece sigortalı teknenin tamamen kullanılamaz, onarılamaz hale gelmesi, tamir masraflarının poliçe bedelini aşması ya da tamamen tamir edilemez olması halinde devreye girmektedir. Fiili tam ziya veya hükmi tam ziya hallerinde sigortalı tekne teminat altındadır. Tam ziya poliçelerinde kurtarma ve yardım masrafları da teminatta olarak değerlendirilir. Örneğin teminat altındaki geminin seyir halindeyken makine arızası geçirdiği ve hareket kabiliyetini yitirdiği bir durumda teknenin en yakın sığınma limanına kadar çekilmesi nedeniyle oluşacak çeki masrafları da FPA UCB de olduğu gibi teminat altındadır. Buna ek olarak, yine müşterek avarya durumunda gemi payına düşen tutar da teminat altındadır.

Artan Değer Teminatı

Artan değer sigortası diğerlerinden farklı olarak tekne makine sigortasının yanında ek olarak satın alınabilen bir üründür. Buradaki amaç geminin tam ziya olması durumunda sigorta bedelinin armatörün yaşadığı ekonomik zararı karşılayamama ihtimaline karşı tercih edilmesi gereken bir sigorta çeşididir. Uygulamada gemi sigorta bedelinin %25'i veya gemi piyasa değerinin %20'si kadar bir ek koruma sağlandığı görülmektedir.

Yukarıda bahsi geçen çeşitli ürünlerden hangilerinin, teminata konu geminin özelliklerine ve spesifik ihtiyaçlarına uygun olduğunun sigortalanma aşamasında açık ve net bir şekilde belirlenmesi, bu konuda broker ve acentelerden destek alınarak, teminat içeriğinin giriş aşamasında ortaya konmasında büyük fayda vardır. Bu yolla bir hasarla karşılaşıldığında poliçenin neler vadettiği bilinerek hareket edilecek, bu da tüm taraflara zaman kazandıracaktır.